

Biološko-dinamična metoda

... je prva oblika sonaravnega kmetovanja, ki se je kot alternativa konvencionalnemu kmetovanju pojavila že na začetku 20. stoletja. Uveljavlja se tudi v Sloveniji.

Na poljedelskem tečaju v Koberwitzu leta 1924 jo je predstavil dr. Rudolf Steiner (1861-1925), filozof, znanstvenik, učitelj in utemeljitelj Waldorfske šole. Menil je, da le samoprepoznavanje in sprejemanje duhovnega lahko izboljšata naš odnos do živali in rastlin ter oplemenitita hrano, ki je eden od pogojev za zdravo telo. Svoja spoznanja je navezal na naravoslovna dela Johanna Wolfganga von Goetheja (1749-1832), ki je bolj kot naravoslovec znan po literarnih stvaritvah. Steiner se je dokopal do razumevanja povezav med telesom, dušo, duhom in okoljem. Iz te celote je dal napotke za poljedelstvo prihodnosti. Biološko-dinamično poljedelstvo torej temelji na spoznavanju, preučevanju ter rabi snovi in energij zemlje in vesolja pri rasti in razvoju rastlin ter živali. Človek, ki kmetuje po biološko-dinamični metodi, se mora poučiti o osnovah astronomije, na primer o gibanju in položaju planetov ter nebesnih teles našega osončja in zlasti Lune, ki ne vplivajo le na ljudi, temveč tudi na živali in rastline.

Setveni koledar

Rezultat dela Rudolfa Steinerja in njegove učenke Marie Thun je Setveni koledar. Da bodo kulturne rastline uspevale in dale kakovostno uravnotežene pridelke, je treba pri setvi, presajanju, oskrbi in spravilu vedeti, kateri del rastline - korenina, list, cvet ali plod - mora vsebovati čimveč energije zemlje in vesolja. V Setvenem koledarju, ki že dobro desetletje izhaja tudi v slovenščini, so označena ozvezdja v zodiaku, pred katerimi potuje Luna v posameznem dnevu, položaj planetov, element, ki ga posreduje Luna (zemlja, voda, svetloba ali toplota), ter deli rastline, za katere je ugoden čas setve, presajanja, oskrbe in spravila.

Navodila za izdelavo biotskih pripravkov

Za nego komposta iz rastlinskih in živalskih odpadkov ter za varstvo rastlin pred povzročitelji glivičnih bolezni in škodljivci je Steiner sestavil navodila za izdelavo biotskih pripravkov iz rastlinskih in živalskih izvlečkov: na osnovi prepariranega kravjeka gnoj iz roga (pripravek 500) in kremen iz roga (pripravek 501). Za boljšo rast in kakovost plodov mora biodinamični kmet škropiti z obema pripravkoma, in sicer vsaj enkrat na leto vsa obdelovalna zemljišča. Za večjo mikrobiološko dejavnost v tleh in za boljše preperevanje v kompostnem kupu so predpisani pripravki iz koprive, regrata, rmana, kamilice, baldrijana in hrastovega lubja. Proti zapleveljenosti in pretiranemu množenju škodljivcev pa biodinamiki uporabljajo homeopatsko škropivo D8, t. j. razredčen in potenciran pepel plevelnih rastlin oziroma škodljivcev.

Društva Ajda

Filozofsko naravnana spoznanja in stroga disciplina pri izvedbi posameznih opravil omejujejo večjo razširjenost biološko-dinamične metode. Kljub temu so jo v manj kot sto letih sprejeli ter dopolnjevali biodinamične šole in društva po Evropi, v ZDA in na vseh ostalih celinah. Prvo slovensko Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje Ajda, ki je bilo ustanovljeno leta 1991, se je postopoma razširilo v regionalne delovne skupnosti, od katerih so nekatere letos prerasle v samostojna društva. Ajda Vrzenec in Ajda za Koroško sta 12. septembra ustanovili Zvezo društev za biološko-dinamično gospodarjenje Ajda - Demeter Slovenija. V desetih letih delovanja matične Ajde s sedežem v Vrzdencu pri Horjulu so prirejali predavanja tujih strokovnjakov, strokovne ekskurzije in praktične delavnice za izdelavo pripravkov, sočasno so izhajali društvena obvestila, prevodi tujih predavanj in Setveni koledar. Pri Društvu Ajda je leta 1995 izšla tudi Sattler-Wistinghausnova knjiga Kmetovanje

po biološko-dinamični metodi, ki velja za eno od temeljnih del biološko-dinamičnega kmetovanja.

Blagovna znamka Demeter, pod katero tržijo biodinamične izdelke, je bila leta 1997 podeljena trinajstim, leta 2000 pa triindvajsetim slovenskim biodinamičnim kmetijam. Po opravljeni kontroli v letošnjem letu ima blagovno znamko Demeter že štirideset slovenskih kmetij.

Biološko-dinamične izdelke prodajajo kmetje stalnim strankam zvečine kar doma. V zadnjih dveh letih so njihovi pridelki naprodaj na osrednji ljubljanski živilski tržnici na Pogačarjevem trgu, na tržnici v Kosezah in na tržnicah v regionalnih središčih po vsej Sloveniji, seveda ob tržnih dnevih, predvidenih za prodajo bioživil.

dr. Darja Kocjan Ačko

Vir: <http://www.viva.si/clanek.asp?id=1921>, videno 10.10.2007